

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2022/23

Destinace (země, město): Francie, Paříž

Jméno, příjmení: Lenka Vaněčková

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Sorbonne Université, Faculté des lettres, UFR Etudes Slaves, Etudes centreuropéennes a Langues Etrangères Appliquées

Studium a kurzy

V akademickém roce 2022/23 vyučovala lektorka češtinu studenty ze dvou oborů: Etudes centreuropéennes a Langues Etrangères Appliquées (LEA).

Nabídka kurzů zůstala od minulého roku téměř nezměněná:

1. ročník: Morphosyntaxe Exercices Grammaticaux, Expression Ecrite et Orale, Phonétique,
2. ročník: Grammaire Exercices Grammaticaux, Morphosyntaxe, Expression Ecrite et Orale, Thème/Version 1
3. ročník: Stylistique, Syntaxe, Thème/Version 2

+ online kurz pro krajany

Pro studenty ostatních oborů fakulty nabízí katedra slovanských studií volitelné kurzy češtiny. V letošním roce jsme reorganizovali úrovně těchto kurzů. Ze čtyř úrovní v jednom akademickém roce jsme přešli na dvě, abychom se vyhnuli jednočlenným kurzům v nejvyšších úrovních. Nyní tedy vyučujeme v prvním i druhém semestru kurz pro úplné začátečníky a kurz pro falešné začátečníky.

Studenti

Do studia češtiny na katedře slovanských studií nastoupilo v akademickém roce 2022/23 celkem 10 studentů bakalářského programu a akademický rok zdárně zakončilo 8 studentů. Dvě studentky se ze zdravotních důvodů vrátily do zemí svého původu. Po studiích v zahraničí v rámci programu Erasmus+ se vrátili tři studenti, kteří pokračovali ve studiu ve 3. ročníku.

V tomto roce jsme zaznamenali silnější 1. ročník, kam nastoupili 4 studenti. I když ročník dokončili pouze tři z nich, jejich jazyková úroveň na konci 1. ročníku byla nejvyšší za poslední tři roky. Ve 2. ročníku započaly akademický rok dvě studentky, jedna ale poté přešla do 1. ročníku a následně přerušila studium. Ve 3. ročníku byli zapsáni 3 studenti ze středoevropských studií a jedna studentka z LEA. V prvním semestru však dva zmínění studenti ještě pobývali v zahraničí a ke studiu v Paříži se vrátili až ve druhém semestru.

Spolupráce s Univerzitou Karlovou pokračovala i v letošním roce, a tak se dva naši studenti, kteří mají znalost češtiny z rodiny, zúčastnili v obou semestrech online kurzu Marie Boccou Kestřánkové, který byl zaměřen na zvyšování jazykové úrovně krajanů.

Jazyková úroveň absolventů 1. ročníku je pevná A2. Studentka 2. ročníku se kvůli zdravotním komplikacím spíše snažila o udržení úrovně A2. Studenti 3. ročníku výborně podpořili svoji jazykovou úroveň zahraničními pobyty v ČR. Podle toho, zda ČR byla jejich prvním zahraničním pobytem, po kterém jeli do jiné země, nebo až tím druhým, se jejich úroveň pohybuje mezi B1 a B2. Jejich projev je plynulý, ale občas se dopustí chyb i v základní gramatice. Přesněji by jejich úroveň definoval certifikovaný test.

Do volitelného kurzu lektorky z DZS se v prvním semestru zapsalo 27 studentů, ve druhém semestru 14 studentů. Jejich výstupní úroveň nepřesahuje i kvůli komplikacím během stávek v Paříži úroveň A1.

Učebnice a materiály

Učebnice *Česky krok za krokem 1* pro 1. ročník se v loňském roce osvědčila, proto jsme s ní pokračovali i v akademickém roce 2022/23, ale přešli jsme na online verzi, díky které může být výuka interaktivnější. Ve 2. ročníku jsme používali tutéž učebnici s plánem přejít na její druhý díl. K tomu ovšem z důvodu velmi malého pokroku studentky nedošlo. Díky tomu, že studentka

byla v ročníku jediná, mohli jsme přizpůsobit plán jejím aktuálním potřebám a možnostem. K druhému dílu učebnice jsme se ale dostali v kurzech Morphosyntaxe, kde jsme využívali vybrané kapitoly nejen z *Česky krok za krokem 2*, ale i z *Tvarosloví a syntax* Jitky Dřevojánkové, ze cvičebnice Milana Hrdličky a Jany Bischofové *Čeština pro cizince a azylanty B1* a také z *Češtiny pro cizince B2* Marie Boccou Kestřánkové, Kateřiny Hlínové, Pavla Pečeného a Dagmary Štěpánkové.

K překladům sloužily buď jednoduché texty na konkrétní slovní zásobu z učebnic francouzštiny, dále francouzské články k aktuálnímu kulturnímu či politickému dění, nebo literární texty, ať už původní či adaptované (většinou z dvojjazyčných knih). Při překladu z češtiny do francouzštiny pracovali studenti s profesorem Galmichem především s literárními texty, v nižších úrovních s *Českou čítankou* Ilony Kořánové. *Česká čítanka* je dobrým pomocníkem také v kurzech Expression Ecrite et Orale.

Ve volitelných kurzech se studenti učili podle *Češtiny expres 1 a 2* Lídy Holé a Pavly Bořilové.

V online kurzu Marie Boccou Kestřánkové využívali studenti materiály, které připravila tato vyučující speciálně pro jejich potřeby.

Další aktivity

Od loňského roku organizujeme pro studenty konverzační klub, který se neustále transformuje tak, aby co nejlépe vyhovoval možnostem a potřebám studentů, a to jak časovým, tak zájmovým. Letos jsme během zimních měsíců využili spolupráce s platformou Dramox a konverzace tak byly založené na zhlédnutí divadelních představení. Díky kooperaci s českou ambasádou v Paříži se nám podařilo zaplatit předplatné pro studenty z fondu ambasády.

V prvním semestru lektorka využila představení pařížského divadla L'Echangeur na motivy Kafkova *Zámku* k propagaci České republiky na katedře slovanských studií. Z fondu katedry se podařilo financovat vstupenky pro všechny zájemce celé katedry z řad studentů i učitelů. Režisér představení dokonce přijal pozvání k diskusi na půdě fakulty v rámci kurzu Literární proudy střední Evropy následující den po představení.

I letos se konaly překladatelské dílny. V prvním semestru účastníci překládali s profesorem Galmichem z češtiny do francouzštiny, ve druhém semestru s lektorkou DZS z francouzštiny do

češtiny. Konzultantkou druhé dílny byla překladatelka Sára Dvořáková. Účastníci se připojovali ze všech koutů světa a pracovali opět ve dvojicích rozdělených podle jazykových úrovní v každém jazyce. Nejprve měli možnost si vyzkoušet translatologickou analýzu divadelní hry, dále samotný překlad divadelní hry a v závěrečné fázi překlad několika kapitol titulu vybraného podle hlasování účastníků. Překlad účastníků byl následně porovnán s překladem oficiálním.

„Heritage language“

Od počátku působení se lektorka setkává s těžko řešitelným problémem: do kurzů se hlásí i studenti, kteří mají větší či menší znalost jazyka z rodiny, jejich jazyková úroveň je rozličná a její popis zatím neprobádaný. Bohužel pro tyto studenty (navíc v poměrech malého jazyka) nejsme schopni připravit zvláštní úroveň pro každý ročník. Řešení pokus-omyl proběhlo během let několik. Proto se také naše dřívější spolupráce s Karlovou univerzitou nyní zaměřila právě na tento typ studentů. Online kurz, který M. Boccou Kestřánková organizuje pro tyto mluvčí se podařilo zapsat na seznam kurzů z nabídky evropské univerzitní aliance 4EU+. Studenti se tak mohou oficiálně zapsat a projít odbornou analýzou jazykových potřeb a následně kurzem určeným právě mluvčím tohoto profilu. Setkání s podobnými mluvčími je navíc motivuje a ujišťuje v jejich jazykových schopnostech. Spolupráci s M. Boccou Kestřánkovou prohloubila lektorka i ve výzkumné oblasti a zapojila se do projektu *Educating heritage language learners and pupils learning a second language: Differences in approaches* (pod kódem 4EU+/23/F2/07). Jedním z cílů projektu je otevřený dopis Evropské radě (ECML) s požadavkem definice a podpory „heritage language“. Vzhledem k tomu, že studentů tohoto jazykového profilu je i na katedře slovanských jazyků čím dál více, je komplexnější přístup víc než vítaný.

Knihovna

Po dlouhých diskusích se podařilo vyjednat přesun knih ve vlastnictví DZS do fakultní knihovny, a tak konečně zpřístupnit tento fond nejen studentům, ale i ostatním lektorům. Před samotným přesunem knih se plánuje velká revize a zřejmě i redukce. Přesun umožní výrazně lepší využití knih a kontrolu jejich pohybu, která za současných podmínek nebyla vůbec možná.

Pracovní a životní podmínky

Lektorka si zařizuje bydlení sama. Ke své práci využívá tiskárnu zakoupenou DZS. Mimo kurzy pracuje doma nebo v kampusu školy ve volných učebnách, případně v kanceláři paní Rouget-

Garma, která je nepostradatelnou podporou v administrativních i jiných záležitostech. K dispozici je také společná místnost lektorů. Stravování je možné v menze přímo v kampusu, kde je také k dispozici mikrovlnná trouba k ohřátí vlastního jídla. V akademickém roce 2022/23 poskytla lektorkám svou kancelář dr. Royer k zajištění kurzů, které velmi dlouho čekaly na přidělení učebny. Ve druhém semestru ochromily Paříž stávky, a tak se velké množství kurzů odehrálo online, některé dokonce musely být nahrazeny audio-vizuálními materiály. Improvizace ale přinesla i příjemné okamžiky např. kurzy formou jarních pikniků. Podobné komplikace se dají očekávat i v příštích letech.

Poissy 27. července 2023

Mgr. Lenka Vaněčková